

Mit tehetünk a vízválság ellen?

Bolygónk a világrútból kékes színben játszik, ami a vízben való gazdagság következménye. Ez **a nélkülözhetetlen elem a Föld felszínének csaknem 70 %-át borítja, ám ennek jelentős része sós tengervíz.** A közvetlen fogyasztásra alkalmas édesvizek aránya alig 2,5% és ennek fele a sarki jégsapkákban raktározódik. Vagyis **az összes víz alig több, mint 1 %-ára vagyunk egyre többen, lassan 8 milliárdnyian.**

Az ENSZ adatai szerint manapság minden hatodik ember nem jut megfelelő minőségű ivóvízhez és a hiány gyakran fegyveres konfliktusokat eredményez. A fejlett országok többsége még mindig korlátozás nélkül felhasználható erőforrásként tekint a vízre. **Egy átlagos amerikai csaknem négyszer annyi vizet fogyaszt, mint egy európai, de még szélsőségesebbek az eltérések, ha afrikai országokkal hasonlítjuk össze (USA 580 liter/nap/fő – Mozambik 10 liter/nap/fő!).**

Hazánkban az egy főre jutó vízfogyasztás – egy átlagosan gépesített háztartásban – napi szinten mintegy 110-140 liter, amiből a nem ivóvíz jellegű (azaz esővízzel vagy szűrkevízzel kiváltható) vízfogyasztás legkevesebb 70 liter/nap. **Otthonainkban nagyon sokat tehetünk a víz hatékony és takarékos felhasználásáért.** A világhálón keresgélve nagyon sok ötlet van, ezek egy jelentő része bárki számára elérhető, megvalósítható. Hovatovább a modern eszközeink egy része már rendelkezik előre beépített, a takarékosagot előtérbe helyező alkatrészekkel. Egy modern mosogatógép programtól függően kevesebb, mint 15 liter víz felhasználásával képes megtisztítani egy napi szennyes edényt.

Egy átlagos háztartásban a legtöbb tiszta (vagyis a vezetékrendszerből származó) vizet tisztálkodásra és takarításra (beleértve mosást és mosogatást, toalettblítést egyaránt) használjuk fel. **Néhány példa arra, hogy mit tehetünk, és hogyan** (természetesen nem kötelező érvénnyel):

Tisztálkodásnál **részesítsük előnyben a zuhanyzást**, jóval kevesebb az így elhasznált víz mennyisége, mintha kádban fürödnénk. A zuhanyzásnak is van optimális hossza, ami jellemzően 4-5 perc.

Számottevő megtakarítást érhetünk el némi odafigyeléssel. Csapot soha ne folyassunk feleslegesen! Zárjuk el a vizet fogmosás, borotválkozás stb. közben, ne mosogassunk folyóvízben, a csöpögő csapot, WC tartályt, bojleret mihamarabb javítsuk meg!

Háztartási eszközeink kiválasztásánál is helyezhetünk hangsúlyt a víztakarékosságra. Szinte minden csapnak része az úgynevezett **perlátor**, amely levegővel keveri a vízszugart, tehát kvázi dúsítja. Mindeközben érzékelhető változás nélkül a kifolyó víz mennyisége számottevően (akár 50%-kal is) csökken. Ezek tisztán tartása (pl. időszakos vízkömentesítés) elengedhetetlen a hatékonyságuk fenntartása érdekében. Zuhanyzásnál jól funkcionáló eszköz a **zuhanystop**, amelynek használata lehetővé teszi a komfortos vízhőmérséklet fenntartását (nem kell állítgatni újranýtáskor) de a vízszugár bármikor megszakítható és indítható. A legtöbb WC-tartály ma már úgy van kialakítva, hogy választani lehet az öblítésre szánt víz mennyiségét tekintve és van lehetőség vízmegtakarításra. Létezik olyan megoldás is, ahol egy mozdulattal (**STOP gomb**) megszakíthatjuk vagy leállíthatjuk a vízleengedést, ami szintén segíthet az

elfolyó víz csökkentésében. Hovatovább egy ügyeskezü mester némi átalakítással meg tudja oldani, hogy az **ún. szürkevíz** (már egyszer használt, de még nem menthetetlenül szennyeződött) **visszakerüljön a körforgásba** például úgy, hogy a kézmosásnál elhasznált víz másodjára a toalett öblítésénél kerül felhasználásra.

Ha van lehetőségünk **esővizet gyűjteni**, akkor ott is érdemes megfontolni a víztakarékosság lehetőségeit. Leggyakrabban öntözéshez, locsoláshoz használjuk. Ha ügyelünk arra, hogy célzottan a növények tövéhez juttassuk a vizet, jóval kevesebb is elég, mintha az egész kertet bőségesen meglocsolnánk. Száraz körülmények között a nagyon hasonló csepegtető öntözés lehet a megfelelő megoldás. Ennek azonban már van némi beruházásigénye, nem igazán konyhakertekben elterjedt. Az sem mindegy, hogy mikor öntözünk. Főleg kánikulában a reggeli hűvösebb időszak a legjobb a locsolásra, így a legkisebb a párolgási veszteség és a legnagyobb a ténylegesen hasznosuló víz aránya. Szintén segíthet, ha valamivel meg tudjuk oldani a talaj takarását (pl. mulcs) a növények között, mert az nem engedi a talajból elpárologni a nedvességet. **Össességében tehát némi odafigyeléssel, apró praktikákkal nagyon sokat tudunk tenni és nyerni.**

„Kőszeg város csapadékvíz-elvezetési rendszerének fejlesztése” című, TOP-2.1.3-15-VS1-2016-00019 azonosító számú pályázathoz kapcsolódóan, szemléletformáló akció megvalósítása.